

UNIJA SLOBODNIH SINDIKATA CRNE GORE
UNION OF FREE TRADE UNIONS OF MONTENEGRO

ul. Avda Mededovića 108, Stari Aerodrom, 81000 Podgorica
tel/fax: +38220232315; usscg@usscg.me; www.usscg.me

Broj: 738
Podgorica, 01.11.2023.g.

VLADA CRNE GORE
Predsjednik Milojko Spajić

Predmet: Inicijativa za predlaganje Zakona o izmjeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

Gospodine Spajiću,

Ovim podnosimo Inicijativu za predlaganje Zakona o izmjeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju sa obrazloženjem. Naša namjera je da ovim utičemo na što hitnije postupanje povodom Odluke Ustavnog suda Crne Gore, U-I br. 30/20 41/21 43/21 10/22 11/22, kojom je ukinuta odredba člana 17 stav 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, te kojom je naloženo Vladi Crne Gore da u roku od jednog mjeseca, od dana objavljivanja ove odluke u Službenom listu Crne Gore, podnese Skupštini predlog zakona kojim će urediti pravo osiguranika na starosnu penziju u skladu sa Ustavom, a saglasno pravnim stavovima Ustavnog suda izraženim u toj odluci.

Obzirom da se Odlukom Ustavnog suda traži izjednačenje godina života muškarca i žene kao uslova za odlazak u starosnu penziju, a kako se ne bi umanjilo postojeće pravo žena, predložemo da se žene i muškarci izjednače na 64 godine života i 15 godina staža osiguranja kao uslov za sticanje starosne penzije. Ovaj predlog podrazumijevao bi i usaglašavanje izmijenjenog člana 17 sa ostalim odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Imajući o u vidu da su 2020. godine, sindikati u Crnoj Gori izdejstvovali poslednju reformu penzionog sistema, te da smo iste te godine bili jedina zainteresovana strana koja se zvanično obratila Ustavnom sudu Crne Gore sa zahtjevom da omogući javnu raspravu prilikom odlučivanja o inicijativama za ocjenu ustavnosti odredbe člana 17 stav 1 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, cijenimo da ćete našoj inicijativi posvetiti posebnu pažnju i zakazati hitnu sjednicu Vlade Crne Gore na kojoj bi se pristupilo razmatranju i usvajanju predložene izmjene Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Ujedno Vas obavještavamo da smo identičnu inicijativu podnijeli predsjedniku Skupštine Crne Gore.

S poštovanjem,

Generalni sekretar
Srđa Keković

Prilog:

- *Inicijativa za predlaganje Zakona o izmjeni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju*

**INICIJATIVA ZA PREDLAGANJE
ZAKONA
O IZMJENI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU**

Član 1

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 54/03, 39/04, 79/04 i 47/07 i „Službeni list Crne Gore”, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13, 60/14, 10/15, 42/16, 55/16, 80/20, 145/21 i 86/22) mijenja se član 17 tako da glasi:

“Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 64 godine života i najmanje 15 godina staža osiguranja.

Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 40 godina staža osiguranja i 61 godinu života.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 40 godina staža osiguranja sa efektivnim trajanjem.

Osiguranik stiče pravo na starosnu penziju kad navrši 30 godina staža osiguranja, od čega najmanje 20 godina efektivno provedenih na radnim mjestima u sektorima metalo-prerađivačke i rudarske industrije na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem.”

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore.

Obrazloženje:

Odlukom U-I br. 30/20 41/21 43/21 10/22 11/22 Ustavni sud Crne Gore, na sjednici od 24. oktobra 2023. godine, većinom glasova, donio je odluku o ukidanju odredbe člana 17. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 54/03, 39/04, 79/04 i 47/07 i „Službeni list Crne Gore”, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13, 60/14, 10/15, 42/16, 55/16, 80/20, 145/21 i 86/22) koja će prestati da važi danom objavljivanja pomenute odluke. Dispozitivom predmetne odluke, Ustavni sud je istovremeno odredio da izvršenje ove odluke obuhvata i regulisanje pravne situacije koja će nastati nakon prestanka važenja neustavne odredbe Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, na način da je Vlada Crne Gore dužna da u roku od jednog (1) mjeseca od dana objavljivanja ove odluke u „Službenom listu Crne Gore”, Skupštini Crne Gore podnese predlog zakona kojim će pravo na starosnu penziju osiguranika (muškarac, žena) urediti u skladu sa Ustavom, saglasno pravnim stavovima Ustavnog suda izraženim u ovoj odluci.

Ovakva odluka Ustavnog suda izazvala je kod velikog broja građana/ki pravnu nesigurnost i dovela u pitanje primjenu jednog broja članova Zakona PIO koji se oslanjaju na član 17 stav 1, zbog čega je neophodna hitna reakcija Vlade Crne Gore i Skupštine Crne Gore.

INICIJATIVA ZA PREDLAGANJE

ZAKONA

O IZMJENI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Obzirom da se Odlukom Ustavnog suda traži izjednačenje godina života kao uslova za odlazak u starosnu penziju, a kako se ne bi umanjilo postojeće pravo žena, predložemo da se žene i muškarci izjednače na 64 godine života i 15 godina staža osiguranja kao uslov za sticanje starosne penzije. Propisivanjem ovog uslova za ostvarivanje starosne penzije ujedno bi se stvorio bi se veći prostor za oslobađanje radnih mjesta za mlađe generacije koje čekaju na zaposljenje. Pri tome takođe treba imati u vidu da brojne koleginice i kolege ne bi koristile ovu mogućnost zbog izuzetno niskih penzija već bi se opredijelili da ostanu na tržištu rada do sticanja krajnje starosne granice (66/67 godina života) za prestanak radnog odnosa po sili zakona.

Ujedno, smatramo da je potrebno ženama i muškarcima omogućiti da ostvare pravo na starosnu penziju sa ispunjenih 40 godina staža osiguranja sa efektivnim trajanjem bez uslovljavanja sa kumulativno ostvarenom starosnom granicom od 61 godine života kako je to trenutno propisano. Naime, u prethodnom periodu obratio nam se jedan broj zaposlenih koji su ukazivali da su ostvarenjem 40 godina staža osiguranja ispunili svoju obavezu prema Fondu PIO i da ih je nepravедno dodatno uslovljavati sticanjem godina života za odlazak u starosnu penziju.

Izmjena Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju na naprijed predloženi način podrazumijevala bi usaglašavanje izmijenjenog člana 17 sa ostalim odredbama tog zakona.